

Přípustné riziko

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá tématem přípustného rizika. Přípustné riziko je okolnost vylučující protiprávnost, která se poprvé objevila v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Nyní, po bezmála deseti letech účinnosti, je na místě zhodnotit, jak se tato nová úprava ujala v praxi a kde všude našla své využití.

První kapitola vymezuje okolnosti vylučující protiprávnost jako takové a zasazuje institut přípustného rizika do kontextu ostatních okolností vylučujících protiprávnost.

Druhá kapitola čtenáři nabízí historický exkurz do problematiky přípustného rizika, a sice osvětluje způsob, jakým bylo přípustné riziko nejprve dovozováno doktrinárně a jak se potom mezi jednotlivými návrhy vykrytalizoval návrh vítězný, jež byl použit v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Třetí kapitola podrobně rozebírá jednotlivé konstrukční prvky přípustného rizika; tím rozumějme podmínky, které je třeba naplnit, aby se subjekt mohl dovolávat právě této okolnosti vylučující protiprávnost.

Čtvrtá kapitola nabízí srovnání přípustného rizika s dalšími okolnostmi vylučujícími protiprávnost, a to sice jak těmi zákonem vymezenými (nutná obrana, krajní nouze, svolení poškozeného, oprávněné použití zbraně), tak těmi zákonem nedefinovanými (plnění povinnosti, výkon práva, výkon povolání).

Pátá, šestá a sedmá kapitola se zabývají užitím přípustného rizika podrobněji v oblastech, kde je jeho užití nejfrekventovanější. Těmi oblastmi jsou zdravotnictví (kapitola 5), hospodářství (kapitola 6) a sport (kapitola 7). Celkově se tyto tři kapitoly zabývají těmi komponenty přípustného rizika, které jsou v tom kterém oboru problematické, podstatné nebo zajímavé. Těmi otázkami jsou např., kdo může být subjektem přípustného rizika; zda lze v oblasti zdravotnictví, hospodářství a sportu hovořit o celospolečenské prospěšnosti a pokud ano, tak do jaké míry. Zároveň každá z těchto kapitol má svá specifika, kdy např. pátá kapitola věnuje svou významnou část vymezení pojmu *lege artis*.

V osmé kapitole čtenář nalezne úvahy *de lege ferenda*, tedy názory, zda přípustné riziko představuje praktický a efektivním nástroj k ochraně hospodářského a celospolečenského rozvoje.